

Biz we Palestina

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Biz we Palestina BIZ we PALESTINA

Söýgülü okyjylarym, bütin dünýä mediýasy Palestinada bolup-geçýänlere iň esasy meseleleriň biri hökmünde garaýar.

Palestina biziň ýakyn taryhymyzda möhüm ähmiyetli ýeri bolan territorial bölek.

Biz osmanly döwründe ol ýerini ýüzlerce ýyllap parahatçylykly ýagdaýda dolandyranam bolsak, araplaryň söýgüsini gazanyp bilmedik.

İşleri düşende bize ýanaşdylar, «dat, ýet Türkiye, kyn ýagdaýa düşdük, kömegiňize garaşýarys» diýdiler, emma hiç wagtam biz musulmanlara ýakyn durmadylar...

* * *

Ysraýyl we halkara jöhit jemgyýeti ol ýerlere gözünü birmahaldan bäri dikip gelýärdi. Zaňñarlaryň guramaçylygy uçursyz gowy, puly köp.

Geçen asyryň başlarynyň gürrüñini edýärin.

Bular araplaryň elindäki ilatly nokatlary we ýerleri satyn almaga başlapdy. Öýleriň, ekin meýdanlarynyň, aklyňa geljek hemme zadyň puluny nagt töleýärdiler, satyn alynandan soňam göni olaryň eline geçýärdi.

Ýagdaý şeýle bir derejä ýetdi welin, jöhit toparlary Osmanly döwletine-de resmi ýagdaýda ýüzlenip, ýer satyn almak üçin ummasyz pullary teklip etdiler.

Osmanly bu teklipleri ret etdi.

* * *

Hawa, Birinji jahan ursy başlanda Palestina Osmanlynyň düzümindedi.

Osmanly ol ýerleri goramak üçin gan döküp ýörkä, Palestinada ýasaýan ýerli araplar başyny çäresine seredip, ellerindäki bar zady jöhitlere satýardylar.

Şol ýyllar häzirki Ysraýyl diýilýän jöhit döwleti ýokdy.

Jöhitler satyn alan ýerlerini bir enaýy edip abadanlaşdyrdylar. Ekerancylyk bilen meşgullanýan kärhanalar açyldy. Ýollar çekildi, ownuk-uşak hem bolsa käbir senagat kärhanalary işläp başlady.

Palestina indi dünýäniň çar künjünden pul akýardy... Çünkü dünýäniň iň baý we puly köp gatlagy bolan jöhitler Palestinada diňe özlerine degişli döwlet gurmagy bireýýämden bäri netlerine düwüpdı.

* * *

Birinji jahan ursunda ýeñilen Osmanly 1917-nji ýylda Palestinany iňlislere berip ýurtdan çykmaga mejbur bolupdy.

Bütin şu döwrüň dowamynda sebitdäki palestinaly araplardan dost-doganlyk görmeýşimiz ýaly, dowamly hyýanatlaryna uçradyk.

1948-nji ýylda adyna Ysraýyl diýilýän jöhit döwleti guruldy. Täze döwlet baýdy we güýçlidi, puly köpdi. ABŞ ýaly birnäçe ýurduň goldawyny alýardy.

Dogrusyny aýtsak, olarda ajaýyp guramaçylykly ukyp-başarnyk bardy we muny (su günlerem) soñuna çenli utanmagy gowy bilýärdiler.

Bütin bu zatlar bolup geçýärkä palestinaly araplar bolsa ýer satyp gazanan pullaryny saga-sola sowrup ýördüler!

Olarda guramaçylyk, garşy durmak, bieleşip göreşmek diýlen zat ýokdy.

Ýyllaryň dowamynda Palestinany Azat ediş guramasy ýaly käbir guramalary gurdular, ýöne gynansak-da, üstünlik gazanyp bilmediler. Uçar alyp gaçmak ýaly käbir ýekebara terrorçylykly aktlara yüz urdular.

* * *

Indi käbir hakykatlara ser salalyň...

Biziň günlerimizde Ýakyn Gündogarda arap ýurtlary bar, millionlarça arap ýasaýar.

Eliň aýasy ýaly Ysraýyl gynansak-da olar bilen pişigiň syçany kowalap oýnaýsy ýaly oýun oýnaýar. Turan her bir urşuň ýeňilen tarapy Palestina bilen birlikde araplar bolýar. Külli arap jemagaty biri-birleri bilen gylda-pyçak, dawaly.

Turan her bir uruşda Ysraýyl gornetin üstün çykyp, arap ýerlerini eýelemegini dowam etdirýär.

* * *

Şindi soñky urşa utanyp diýen ýaly tomaşa edýäris. Aslynda bu uruş däl, bu Ysraýylyň ýonekeý halka garşy girişen gyrgynçylygy...

Emma biziň häkimiyetimiz su meselede hem halysalla ugruny ýitiripdir.

Tarapgöý «orkestr» – TRT we beýlekiler zol-zol birtaraply gepleşikler bilen saýlaw seslerini awlamagyň kül-külünde.

Palestina öwülýär, Ysraýyl günäkarlenýär.

Oñarýaň gardaş diýjegem welin, su güne çenli on müñlerce adam

öldi. On müňlerçesi maýyp-müjrüp boldy. Şu soragy orta atmak hiç birisiniň kellesine gelenok: Bu hüjumiň başyny gaýa-gopuz ýok ýerde birnäçe aý mundan öñ kim başlady? «HAMAS» dälmi? Bigünä raýatlary alyp gaçyp, ýesir etmedimi?

* * *

Her meselede bolşy ýaly arap-jöhit çaknyşygyny-da saýlaw sesleriniň awçylygyna, din eksplutasiýasyna galkan etmäge utanmadylar, mundan soňam utanmazlar. Adamlar urşup, biri-birini gyryp, öldürip ýör, bu aýylgançlyklar biziň ýüzi eşegiň hamyndanam galyň tarapgöýler «orkestrimizi» hiç gyzyklandyrmaýarmyka? Şular ýaly gandöküşikli şertlerde-de birtaraply propoganda ýöretmegiň kül-külünde gezýärler. Muňa türkүň türke garşy propogandasy diýilýär!

Emin ÇÖLAŞAN.

«SÖZCÜ» gazeti, 27.07.2024 ý. Publisistika